

ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (กรุงเทพโพลล์)

ถนนพระราม 4 เขตคลองเตย กทม. 10110
โทร. 0 2350 3500 ต่อ 1776 โทรสาร 0 2350 3667
<http://research.bu.ac.th> E-mail : research@bu.ac.th

ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (กรุงเทพโพลล์)

ผลสำรวจ เรื่อง การทำบุญของคนไทยในสภาวะปัจจุบัน

ด้วยวันที่ 17 และ 18 กรกฎาคมนี้ เป็นวันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา ที่พุทธศาสนิกชนควรให้ความสำคัญและร่วมกิจกรรมในวันดังกล่าว เช่น เวียนเทียน ทำบุญตักบาตร ฟังพระธรรมเทศนา ถวายผ้าอาบน้ำฝน และถวายเทียนพรรษา รวมถึงการงดเว้นอบายมุขต่างๆ ในช่วงเข้าพรรษาเพื่อเป็นการสร้างบุญกุศล ก่อให้เกิดความสุขความสงบในจิตใจ แต่จากสถานการณ์บ้านเมืองและภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน อาจทำให้การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เกิดการเปลี่ยนแปลงไปบ้างตามเหตุการณ์แวดล้อม

เพื่อเป็นการสะท้อนถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมไทยเกี่ยวกับการทำบุญ ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ(กรุงเทพโพลล์) จึงได้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็น เรื่อง “การทำบุญของคนไทยในสภาวะปัจจุบัน” โดยเก็บข้อมูลจากประชาชน อายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 808 คน เมื่อวันที่ 12-14 กรกฎาคม พ.ศ. 2551 สรุปผลได้ดังนี้

1. วิธีการทำบุญทำทานของประชาชนในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา พบว่า

ตักบาตร	ร้อยละ 32.8
ไหว้พระตามวัดต่าง ๆ	ร้อยละ 20.5
ถวายเครื่องสังฆทาน / ถวายปัจจัย	ร้อยละ 16.4
บริจาคเงิน/สิ่งของ บริจาคเลือด บริจาคอวัยวะ	ร้อยละ 17.9
รักษาศีล ปฏิบัติธรรม	ร้อยละ 7.7
ไม่ได้ทำบุญด้วยวิธีใดเลย	ร้อยละ 2.7
อื่นๆ เช่น ปลอ่ยนกปลอ่ยปลา ช่วยเหลือผู้อื่น	ร้อยละ 2.0

2. สำหรับผู้ที่ระบุว่าเคยตักบาตรในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา นั้น เมื่อสอบถามจำนวนครั้งของการตักบาตร พบว่า ประชาชนกลุ่มใหญ่ที่สุด คือ ร้อยละ 44.7 ตักบาตร 1-3 ครั้ง (เฉลี่ยเดือนละไม่เกิน 1 ครั้ง) ดังรายละเอียด

ตักบาตรทุกวัน	ร้อยละ 9.0
ตักบาตร 1 – 3 ครั้ง	ร้อยละ 44.7
ตักบาตร 4 – 6 ครั้ง	ร้อยละ 24.2
ตักบาตรมากกว่า 6 ครั้ง	ร้อยละ 22.1

3. เมื่อสอบถามว่า ในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันส่งผลกระทบต่อการทำบุญตักบาตรของประชาชนหรือไม่นั้น พบว่า

ร้อยละ 56.6 ระบุว่า ส่งผลกระทบ

โดย	ต้องลดจำนวนครั้งและจำนวนเงินในการทำบุญลง	ร้อยละ 13.5
	เลือกของใส่บาตรที่ราคาไม่แพง	ร้อยละ 11.8
	ถวายปัจจัย (เงิน) ในจำนวนน้อยลง	ร้อยละ 11.0
	ใส่บาตรเป็นอาหารแห้ง/บะหมี่กึ่งสำเร็จรูปแทนข้าว	ร้อยละ 8.1
	ลดจำนวนครั้งของการตักบาตรลง	ร้อยละ 6.8
	ลดปริมาณข้าวหรือของใส่บาตรให้น้อยลง	ร้อยละ 4.1
	อื่น ๆ เช่นทำบุญตามวันหรือโอกาสสำคัญ ๆ เท่านั้น	ร้อยละ 1.3

ร้อยละ 43.4 ระบุว่า ไม่ส่งผลกระทบ

4. กิจกรรมที่ประชาชนตั้งใจจะทำในวันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษาที่จะถึงนี้ คือ

ตักบาตร	ร้อยละ 22.9
เวียนเทียน	ร้อยละ 18.9
ถวายสังฆทาน/ผ้าอาบน้ำฝน	ร้อยละ 9.9
ถวายเทียนพรรษา	ร้อยละ 9.1
รักษาศีล/ ปฏิบัติธรรม	ร้อยละ 9.1
ฟังเทศน์ฟังธรรม	ร้อยละ 8.2
พักผ่อนอยู่กับบ้าน	ร้อยละ 6.8
ปล่อยนกปล่อยปลา	ร้อยละ 6.1
ทานข้าวนอกบ้านกับครอบครัว/เพื่อนฝูง	ร้อยละ 3.7
เดินทางไปเที่ยว	ร้อยละ 3.2
อื่น ๆ บริจาคโลหิต ไหว้พระตามวัดต่างๆ	ร้อยละ 2.1

ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับผลสำรวจในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว พบว่า จำนวนประชาชนที่
ตั้งใจจะไปตักบาตรในเทศกาลเข้าพรรษา มีจำนวนลดลง ร้อยละ 24.1 (จากเดิมคือร้อยละ 47.0)

5. สำหรับเรื่องที่ประชาชนตั้งใจจะทำหรือปฏิบัติเป็นกรณีพิเศษตลอดระยะเวลา 3 เดือนของการเข้าพรรษานี้ คือ

งดเหล้า ดับบุหรี่ งดการพนัน	ร้อยละ 22.4
รักษาศีล นั่งสมาธิ ปฏิบัติธรรม	ร้อยละ 16.9
หมั่นไปทำบุญที่วัด ถวายสังฆทาน	ร้อยละ 12.8
เข้าวัดไหว้พระ ฟังธรรมให้มากขึ้น	ร้อยละ 5.8
คิดดี พูดดี	ร้อยละ 5.4
ตักบาตรทุกวันพระ	ร้อยละ 4.9
ใช้เวลากับตัวเอง ครอบครัว และพ่อแม่มากขึ้น	ร้อยละ 2.8
ตั้งใจทำงาน ตั้งใจเรียนให้มากขึ้น	ร้อยละ 2.7
อื่นๆ เช่น กินมังสวิรัต ทำความสะอาดวัด บริจาคทาน	ร้อยละ 4.7
ใช้ชีวิตตามปกติโดยไม่ได้ทำอะไรเป็นพิเศษ	ร้อยละ 21.6

6. จากสถานการณ์บ้านเมืองขณะนี้ ประชาชนร้อยละ 78.0 คิดว่าการทำบุญตักบาตรสามารถเป็นที่พึ่งทางใจให้กับตนได้ โดยให้เหตุผลว่า ช่วยให้สบายใจขึ้น จิตใจสงบ และไม่เครียด ในขณะที่ร้อยละ 22.0 คิดว่า การทำบุญตักบาตรเป็นที่พึ่งทางใจให้กับตนไม่ได้ เพราะ สถานการณ์บ้านเมืองและเศรษฐกิจส่งผลกระทบรุนแรงเกินไป แม้จะทำบุญตักบาตรแล้วก็ไม่ช่วยให้สบายใจขึ้น

7. ในช่วงวันสำคัญทางศาสนา ประชาชนต้องการให้นักการเมืองไทยเน้นปฏิบัติตามศีล 5 ข้อที่ว่าด้วยการ ไม่ลักทรัพย์ ฉ้อโกง หรือทุจริตคอร์รัปชันมากที่สุด ดังนี้

ไม่ลักทรัพย์ ฉ้อโกง หรือทุจริตคอร์รัปชัน	ร้อยละ 58.0
ไม่โกหก พูดปด หลอกลวง พูดหยาบคาย	ร้อยละ 33.7
ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ไม่ดื่มสุรา ของมีเมา	ร้อยละ 4.8
ไม่ฆ่าสัตว์ หรือทำร้ายสิ่งมีชีวิตทุกประเภท	ร้อยละ 2.7
ไม่ประพฤติดินทางชั่วสาว	ร้อยละ 0.8

8. ถ้าขอพรหรืออธิษฐานได้ สิ่งที่ประชาชนอยากจะอธิษฐานขอพร คือ

ขอพรในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองและครอบครัว	ร้อยละ 55.5
เช่น ขอให้ตนและคนในครอบครัวมีสุขภาพแข็งแรง ประสบความสำเร็จในชีวิต	
ขอพรในเรื่องที่เกี่ยวกับสถานการณ์การเมือง เศรษฐกิจ สังคมรอบตัว	ร้อยละ 39.6
เช่น ขอให้บ้านเมืองสงบสุข เกิดความสามัคคี เศรษฐกิจฟื้นตัว นักการเมืองทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	
ไม่มีเรื่องใดที่จะขอพรหรืออธิษฐาน	ร้อยละ 4.9

ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (กรุงเทพโพลล์) โทร. 02-350-3500 ต่อ 1776

E-mail: research@bu.ac.th Website: <http://research.bu.ac.th>

รายละเอียดในการสำรวจ

วัตถุประสงค์ในการสำรวจ

เพื่อสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครในประเด็นต่อไปนี้

1. ประเภทหรือลักษณะวิธีการทำบุญในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา
2. จำนวนครั้งของการตักบาตรในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา
3. ผลกระทบที่มีต่อการทำบุญ ทำทาน หรือตักบาตรจากภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน
4. สิ่งที่ตั้งใจจะทำในช่วงวันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา
5. เรื่องที่ตั้งใจจะทำเป็นกรณีพิเศษในระยะ 3 เดือนของการเข้าพรรษานี้
6. การทำบุญตักบาตรกับการเป็นที่พักทางใจในช่วงสถานการณ์บ้านเมืองขณะนี้
7. ศีล 5 ข้อที่อยากให้นักการเมืองไทยเน้นปฏิบัติมากที่สุด ในช่วงวันสำคัญทางศาสนา
8. พรหรือคำอธิษฐานที่อยากขอให้เกิดขึ้นหลังจากนี้

ระเบียบวิธีการสำรวจ

การสำรวจใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) โดยการสุ่มเขตการปกครองจำนวน 20 เขต จาก 50 เขตของกรุงเทพมหานคร ทั้งเขตชั้นใน เขตชั้นกลาง และเขตชั้นนอก ได้แก่ เขตจตุจักร ดอนเมือง ดินแดง ดุสิตบางเขน บางกะปิ บางซื่อ บางพลัด บางรัก บึงกุ่ม ปทุมวัน พญาไท ภาษีเจริญ มีนบุรี ราชเทวี ลาดกระบัง ลาดพร้าว สวนหลวง สาทร และหลักสี่ จากนั้นสุ่มถนน และประชากรเป้าหมายอายุ 18 ปีขึ้นไป ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 808 คน เป็นเพศชายร้อยละ 47.6 และเพศหญิงร้อยละ 52.4

ความคลาดเคลื่อน (Margin of Error)

ในการประมาณการขนาดตัวอย่างมีความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้การสัมภาษณ์แบบพบตัว (Face-to-face Interview) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีโครงสร้างแน่นอน ประกอบด้วยข้อคำถามแบบเลือกตอบ (Check List Nominal) และคำถามปลายเปิด (Open Form) จากนั้นคณะนักวิจัยได้นำแบบสอบถามทุกชุดมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนบันทึกข้อมูลและประมวลผล

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล : 12 -14 กรกฎาคม 2551

วันที่เผยแพร่ผลการสำรวจ : 16 กรกฎาคม 2551

ตาราง ข้อมูลประชากรศาสตร์

	จำนวน	ร้อยละ
เพศ :		
ชาย	385	47.6
หญิง	423	52.4
อายุ		
18-25 ปี	238	29.4
26-35 ปี	218	27.0
36-45 ปี	196	24.3
46 ปีขึ้นไป	156	19.3
รายได้		
น้อยกว่า 10,000 บาท	249	30.8
10,001-15,000 บาท	256	31.7
15,001- 20,000 บาท	123	15.3
20,001 – 25,000 บาท	65	8.0
25001 – 30000 บาท	51	6.3
มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป	64	7.9
อาชีพ		
ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	85	10.5
ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว	173	21.4
รับจ้างทั่วไป	104	12.9
พนักงาน ลูกจ้างบริษัทเอกชน	244	30.2
พ่อบ้าน แม่บ้าน เกษียณอายุ	60	7.4
อื่นๆ อาทิ นิสิตนักศึกษา อาชีพอิสระ ว่างงาน	142	17.6
รวม	808	100.0